

Обґрунтування
про схвалення проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про внесення Змін до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку»

Підписавши угоду про членство в Енергетичному Співтоваристві, Україна зобов'язалась застосовувати правила Третього енергетичного пакета ЄС. Законом України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) імплементовано Директиву 2009/72/ЄС про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії та Регламент № 714/2009 про умови доступу до мережі для транскордонного обміну електроенергією, що входять до Третього енергетичного пакету.

Відповідно до частини другої статті 2 Закону, основні умови діяльності учасників ринку електричної енергії та взаємовідносин між ними визначаються нормативно-правовими актами, що регулюють впровадження цього Закону, зокрема:

- 1) правилами ринку, які, в тому числі, визначають правила функціонування балансуючого ринку та ринку допоміжних послуг;
- 2) правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку;
- 3) кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу;
- 4) кодексом комерційного обліку;
- 5) правилами роздрібного ринку;
- 6) іншими нормативно-правовими актами.

Відповідно до частини третьої статті 2 Закону, Правила ринку визначають, зокрема, порядок реєстрації учасників ринку, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії, правила балансування, правила функціонування ринку допоміжних послуг, порядок проведення розрахунків на балансуючому ринку та ринку допоміжних послуг, порядок виставлення рахунків, порядок внесення змін до правил ринку, положення щодо функціонування ринку при виникненні надзвичайної ситуації в ОЕС України.

Відповідно пункту 1.1.2 глави 1.2 розділу I Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2019 року № 307 (далі – Правила ринку), встановлено наявність торгових зон (зон) - відокремлених зон, визначена оператором системи передачі за погодженням з Регулятором, у якій здійснюється синхронна робота електроустановок.

В свою чергу, відповідно до пункту 1.2.6 Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 (далі – Правила РДН та ВДР) у ході торгів на ринку «на добу наперед» (далі – РДН) оператор ринку на основі балансу сукупного попиту та пропозиції на електричну енергію визначає для кожного розрахункового періоду доби постачання торгової зони ціну купівлі-продажу електричної енергії на РДН за принципом граничного ціноутворення та обсяги купленої та проданої на торгах на РДН електричної енергії.

При цьому, відповідно до пункту 3.1.3 Правил РДН та ВДР, предметом торгів на РДН та внутрішньодобовому ринку (ВДР) є обсяг електричної енергії,

що заявляється учасниками ринку для продажу або купівлі на кожний розрахунковий період доби постачання у визначеній торговій зоні.

Відповідно до пункту 3.1.5 Правил РДН та ВДР учасники ринку зобов'язані зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

Таким чином, Правилами ринку та Правилами РДН та ВДР встановлено єдині умови діяльності учасників ринку та взаємовідносин між ними та принципи ціноутворення, проте ціни зазначаються учасниками ринку у заявках на РДН та ВДР окремо для кожної торгової зони.

В свою чергу, відповідно до пункту 5.1 розділу V Правил РДН та ВДР, протягом перших дев'яти місяців з дати початку роботи РДН та ВДР учасники ринку у своїх заявках на торги зазначають ціни на електричну енергію не вище цін, визначених оператором ринку, що дорівнюють:

у години мінімального навантаження (з 00:00 до 08:00, та з 23:00 до 24:00) - добуток максимального значення із середніх фактичних добових оптових ринкових цін на електричну енергію у години (з 00:00 по 08:00 та з 23:00 по 24:00) мінімального навантаження¹ за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР² та коефіцієнта³, що визначається як відношення фактичної оптової ринкової ціни без дотацій та фактичної оптової ринкової ціни за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР²;

у години максимального навантаження (з 08:00 до 23:00) - добуток максимального значення із середніх фактичних добових оптових ринкових цін на електричну енергію у години (з 08:00 до 23:00) максимального навантаження⁴ за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР² та коефіцієнта³, що визначається як відношення фактичної оптової ринкової ціни без дотацій та фактичної оптової ринкової ціни за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР².

У разі зазначення учасником ринку у заявці ціни, що перевищує таку ціну для відповідного періоду доби, така заявка відхиляється.

Оператор ринку визначає такі ціни та 28 червня 2019 року опубліковує їх на своєму офіційному вебсайті.

Примітки до пункту 5.1:

1 - у період end-start;

2 - березень-травень 2019 року;

3 - коефіцієнт застосовується у разі зобов'язання оператора системи передачі електричної енергії здійснювати в установленому НКРЕКП порядку компенсацію постачальникам універсальних послуг економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з виконанням зазначеними постачальниками спеціальних обов'язків, як це було передбачено пунктом 13 Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 року № 483 (без змін));

4 - у період start-end.

У зв'язку з зазначеним та з метою врахування у механізмі визначення максимальних цін, що можуть бути зазначені учасниками ринку у своїх заявках на РДН та ВДР, необхідності заявки учасниками ринку обсягів та цін окремо по кожній торговій зоні, Департаментом енергоринку пропонується для розгляду проєкт постанови «Про внесення Змін до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку», що має ознаки регуляторного акта, що передбачає внесення змін до Правил РДН та ВДР у частині встановлення зобов'язання для кожного учасника ринку застосовувати максимальні цін, що можуть бути зазначені учасниками ринку у своїх заявках на РДН та ВДР, окремо для кожної торгової зони.

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до Правил
ринку «на добу наперед» та
внутрішньодобового ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Унести зміни до розділу V Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 308, виклавши пункт 5.1 в такій редакції:

«5.1. Протягом перших дев'яти місяців з дати початку роботи РДН та ВДР учасники РДН/ВДР у своїх заявках на торги зазначають ціни на електричну енергію не вище цін, визначених ОР, що дорівнюють:

у години мінімального навантаження (з 00:00 до 08:00 та з 23:00 до 24:00) – максимальному значенню із середніх фактичних оптових ринкових цін на електричну енергію у години (з 00:00 до 08:00 та з 23:00 до 24:00) мінімального навантаження (у період end-start) за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР (березень – травень 2019 року);

у години максимального навантаження (з 08:00 до 23:00) – максимальне значення із середніх фактичних оптових ринкових цін на електричну енергію у години (з 08:00 до 23:00) максимального навантаження (у період start-end) за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР (березень – травень 2019 року).

У разі зазначення учасником РДН/ВДР у заявці ціни, що перевищує таку ціну для відповідного періоду доби, така заявка відхиляється.

ОР визначає такі ціни для кожної торгової зони визначеної ОСП та публікує їх на своєму офіційному вебсайті.»

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк